

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEMŞİRELİĞE ÖZEL EPİDEMİYOLOJİ

Dr. Öğr. Üye. Figen Çavuşoğlu

TANIMLAYICI ARAŐTIRMALAR: GENEL ÖZELLİKLERİ ve KULLANIM ALANLARI

*HEM207-Hemşireliğe Özel
Epidemiyoloji
Hafta-6*

Sunum içeriği

- Tanımlayıcı araştırma nedir
- Epidemiyolojik araştırma amaçları
- Epidemiyolojik araştırmanın sınıflandırılması

Dersin öğrenme hedefleri

- Tanımlayıcı araştırma türünü bilir
- Tanımlayıcı araştırmanın özelliklerini bilir
ayırt edebilir

- Toplumun sağlık sorunlarının ne olduğunun saptanması, bunların "kişi", "yer" ve "zaman" özellikleri bakımından incelenmesi tanımlayıcı epidemiyoloji kapsamına girer.

Sağlığı etkileyen olayların incelenmesinde 4 soruya yanıt aranır:

- Sağlığı ilgilendiren **olay/hastalık** nedir?
- Bu sağlık sorunu / hastalık **kimlerde** görölmektedir?
- Bu sağlık sorunu / hastalık **nerede** görölmektedir?
- Bu sağlık sorunu / hastalık **ne zaman** görölmektedir.

Tanımlayıcı tipteki epidemiyolojik araştırmaların **ana amacı var olan durumu, olayı tanımlamaktır.**

Herhangi bir hipotez kurulmaz, sınıanmaz,

Genellikle risk altındaki toplumun tümü çalışmaya dahil edilmez.

Sadece belirli bir hastalığa yakalananlar ya da belirli bir etkene maruz kalanlar çalışmaya dahil edilebilir.

KİŞİ ÖZELLİKLERİ

Yaş

- Birçok hastalığın morbidite ve mortalitesi yaşa göre farklılık gösterir.
- Bu nedenle, yaş dağılımları benzer olmayan topluluklardan elde edilen hızlar yaş kontrol edilmeksizin karşılaştırılamaz.

Cinsiyet

- Hastalıkların sıklığı cinsiyete göre de farklılık gösterebilir.

Etnik Yapı ve Irk

- Etnik yapı ve ırk, kişilerin genetik yapısı, sosyo-ekonomik koşulları, alışkanlıkları ve benzeri özellikler ile direkt/dolaylı ilişkili olabileceği için hastalık riskleri de farklı etnik gruplarda ve ırklarda farklı olabilmektedir.

Din

- Bazı durumlarda din kişilerin sağlığını olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilir.

Medeni Durum

- Doğurganlık ve cinsel sağlık ile ilişkili sağlık olayları başta olmak üzere medeni durum ile bir çok sağlık olayı arasında ilişki bulunabildiği saptanmıştır.

Sosyoekonomik Durum

- Sosyoekonomik durum çoğu etken-sonuç ilişkisini çalışırken karıştırıcı rol oynayabilir ve bu nedenle dikkatle incelenmeli ve gerekiyorsa analizlerde uygun şekilde kontrol edilmelidir.

Meslek

- Meslek ile ilgili bilgiler kişilerin sosyoekonomik durumunun belirlenmesi veya mesleğe özel bazı fiziksel ve kimyasal risklerin tanımlanmasında da yardımcıdır.

Alışkanlıklar

- Bireylerin beslenme alışkanlıkları ile, sigara ve alkol kullanma alışkanlıkları, ilaç bağımlılığı ya da cinsel yaşam tercihleri kişilerin farklı hastalıklara yakalanma riskini etkiler ve incelenmesi uygundur.

- Aile tipi ve büyüklüğü,
- anne yaşı,
- anne öğrenim durumu,
- doğum sırası,
- anne ve babanın sağlık durumu vb kişisel faktörlerin kişilerin sağlık durumu üzerinde olumlu veya olumsuz etkileri olabileceği unutulmamalıdır.

YER ÖZELLİKLERİ

- Çeşitli sağlık sorunları, hastalıklar ve ölümlerin boyutu yerleşim yerine göre farklılık gösterir.

ZAMAN ÖZELLİKLERİ

- Çeşitli sağlık sorunlarının, hastalıkların zaman birimlerine göre dağılımı, aralarındaki ilişkinin incelenmesi tanımlayıcı epidemiyolojik araştırmaların en önemli yönleridir.

TEŐEKKÜRLER

Kaynaklar

- Kubilay G., Emiroğlu O.N., Baybuğa M.S., Örsal Ö., Kesgin M.T. (2017). Sağlık Bilimlerinde epidemiyoloji. Göktuğ basın yayın ve dağıtım, Amasya.
- Tezcan S.G. (2017). Temel Epidemiyoloji. Hipokrat Kitapevi, Ankara.
- Tezcan S (1992). Epidemiyoloji Tıbbi araştırmaların yöntem bilimi. Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı. Meteksan Anonim Őirketi, Ankara.
- Güler, Ç., Akın L. (2012). Halk Sağlığı: Temel Bilgiler. Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara.

